

Design Development of Woven Textile Motifs and Lifestyle Products

Reflecting the Cultural Identity of Khok Prong Community,

Wichian Buri District, Phetchabun Province

การพัฒนาลวดลายผ้าทอและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์สู่อัตลักษณ์ ชุมชนโคกปรong อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

Arnut Siripithakul^{1*} and Yuvadee Phontharaphong¹

อาณัติ ศรีพิชัยตระกูล^{1*} และยุวดี พรธารพงษ์¹

¹ Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Bangkok, 10300, Thailand

¹ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร 10300

* Correspondence: arnut.si@rmutp.ac.th

Citation:

Siripithakul, A.;
Phontharaphong, Y. (2026).
Design development of woven
textile motifs and lifestyle
products reflecting the cultural
Identity of khok prong community,
wichian buri district, phetchabun
province. *Parichart J.* 39(3), 1-13.
<https://doi.org/10.55164/pactj.v39i3.280977>

Article history:

Received: May 19, 2025

Revised: July 21, 2025

Accepted: August 29, 2025

Publisher's Note:

This article is published and
distributed under the terms of
the Thaksin University.

Abstract:

Background and Objectives: The Khok Prong community in Phetchabun Province possesses distinctive traditional weaving skills and local identity; however, these cultural assets have not been systematically applied to contemporary product development. Transforming community identity into innovative textile patterns and marketable lifestyle products can strengthen both cultural preservation and local economic sustainability. This research therefore aimed to: (1) explore the local identity of the Khok Prong community in Phetchabun Province; (2) apply innovation and design principles to develop woven textile patterns inspired by the community's identity; and (3) create lifestyle product prototypes from Khok Prong textiles and evaluate satisfaction with both the patterns and the products.

Methods: A mixed-methods research design was employed, integrating qualitative and quantitative approaches. For the qualitative component, in-depth community exploration was conducted to identify local identity elements, followed by the application of design theory to develop three woven textile pattern prototypes inspired by geometric forms and the native Prong plant (*Cycas* sp.). Five lifestyle product prototypes were subsequently developed, taking into account the fundamental weaving capabilities of community artisans. Structured expert interviews were conducted to evaluate and validate both the pattern and product designs. For the quantitative component, a satisfaction survey was administered to 100 participants using a structured questionnaire covering four evaluative dimensions: woven textile pattern design, lifestyle product design, representation of local identity, and marketing value.

Results: The findings revealed high levels of satisfaction across all four dimensions. Marketing and value received the highest mean score ($\bar{x} = 4.71$), followed by representation of local identity ($\bar{x} = 4.70$), lifestyle product design ($\bar{x} = 4.59$), and woven textile pattern design ($\bar{x} = 4.53$). The overall mean score across all dimensions was 4.63, indicating the highest level of satisfaction. Expert evaluations further confirmed that the pattern designs effectively captured the community's cultural identity while maintaining aesthetic quality suitable for commercial application.

Application of this study: The developed patterns and product prototypes can be directly adopted by the Khok Prong weaving community to enhance their textile design practices and expand production for commercial distribution. The design process, which emphasized the practical skills of local artisans, serves as a replicable model for other weaving communities seeking to develop culturally grounded lifestyle products. Additionally, the findings provide a framework for government agencies and community development organizations supporting creative economy initiatives in rural areas.

Conclusions: This research successfully achieved all three stated objectives. The integration of local identity, design innovation, and community weaving skills resulted in textile patterns and lifestyle products that received the highest levels of satisfaction from participants. The outcomes demonstrate that community-based textile traditions can be effectively transformed into contemporary, marketable products while preserving cultural heritage and strengthening the local economy.

Keywords: Woven Textile Patterns; Lifestyle Products; Khok Prong Community; Phetchabun Province

บทคัดย่อ:

ที่มาและวัตถุประสงค์: ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีทักษะการทอผ้าและอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่โดดเด่น แต่ยังขาดการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมเหล่านี้มาพัฒนาอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย การแปลงอัตลักษณ์ชุมชนสู่ลวดลายผ้าทอและสินค้าไลฟ์สไตล์ที่มีศักยภาพทางการตลาด จึงเป็นแนวทางสำคัญในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์พื้นถิ่นของชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) นำนวัตกรรมและหลักการออกแบบมาพัฒนาลวดลายผ้าทอจากอัตลักษณ์ของชุมชน และ 3) สร้างต้นแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากผ้าทอโคกปรังและประเมินความพึงพอใจต่อลวดลายและสินค้า **ระเบียบวิธีการศึกษา:** การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน โดยบูรณาการวิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเข้าด้วยกัน ในส่วนเชิงคุณภาพ ได้ดำเนินการสำรวจชุมชนเชิงลึกเพื่อค้นหาอัตลักษณ์พื้นถิ่น จากนั้นนำทฤษฎีด้านการออกแบบมาพัฒนาต้นแบบลวดลายผ้าทอ 3 รูปแบบ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากรูปทรงเรขาคณิตและพืชพื้นถิ่นต้นปรัง และพัฒนาต้นแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ 5 รูปแบบ โดยคำนึงถึงทักษะพื้นฐานของช่างทอในชุมชน มีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเพื่อประเมินและรับรองคุณภาพของลวดลายและรูปแบบสินค้า ในส่วนเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การออกแบบลวดลายผ้าทอ การออกแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ การถอดอัตลักษณ์พื้นที่ชุมชน และคุณค่าด้านการตลาด

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจในทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านการตลาดและความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.71$) รองลงมาคือด้านการถอดอัตลักษณ์พื้นที่ชุมชน ($\bar{x} = 4.70$) ด้านการออกแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ($\bar{x} = 4.59$) และด้านการออกแบบลวดลายผ้าทอ ($\bar{x} = 4.53$) ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 4 ด้านเท่ากับ 4.63 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังยืนยันว่าลวดลายที่พัฒนาขึ้นสะท้อนอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีคุณภาพด้านสุนทรียศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เชิงพาณิชย์

การประยุกต์ใช้: ลวดลายและต้นแบบสินค้าที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้โดยตรงโดยกลุ่มทอผ้าชุมชนโคกปรังเพื่อยกระดับการออกแบบลวดลายและขยายการผลิตเพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์ กระบวนการออกแบบที่เน้นทักษะของช่างทอท้องถิ่นสามารถเป็นต้นแบบให้กับชุมชนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนาสินค้าไลฟ์สไตล์บนฐานวัฒนธรรม อีกทั้งผลการวิจัยยังเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาชุมชนในการสนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในพื้นที่ชนบท

บทสรุป: การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อที่กำหนดไว้ การบูรณาการอัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรมการออกแบบ และทักษะการทอผ้าของชุมชน นำไปสู่การสร้างลวดลายผ้าและสินค้าไลฟ์สไตล์ที่ได้รับความนิยมพึงพอใจในระดับสูงสุดจากผู้เข้าร่วม ผลลัพธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาการทอผ้าของชุมชนสามารถได้รับการพัฒนาเป็นสินค้าร่วมสมัยที่มีศักยภาพทางการตลาด ควบคู่กับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและการเสริมสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ลวดลายผ้าทอ สินค้าไลฟ์สไตล์ ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์

บทนำ (Introduction)

วัฒนธรรมถ้าพิจารณาแล้ว คำว่า “วัฒนธรรม” มีคำว่า “ธรรมะ” ซึ่งมีความหมายถึง ความดีงาม ความเป็นธรรมชาติ ความเป็นธรรมตา และคำว่า “วัฒนธรรม” ซึ่งหมายถึงการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตาม กาลเทศะอยู่ สิ่งที่ดีงามจึงรวมเป็นคำว่า วัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรม จึงมีความหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิต และศาสนา [1] ส่วนคำว่าอัตลักษณ์เป็นคำที่บ่งบอกถึง คุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็น ตัวบ่งชี้ลักษณะเฉพาะตัวบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศนั้น ๆ ซึ่งถ้านำคำว่าวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ มาใช้ในงานวิจัยนี้คือการศึกษาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่สิ่งรอบตัวในชุมชนและศึกษางานหัตถกรรมพื้นถิ่นในชุมชนต่าง ๆ มาประยุกต์พัฒนาสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์

ปัจจุบันมีการคิดค้นนวัตกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพทางวิชาการอย่างมากมาย แต่ขาดหาย การนำนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะนวัตกรรมด้านการออกแบบซึ่งมีลักษณะที่ไม่ซับซ้อนกลุ่มคนเข้าใจได้ง่าย เมื่อทำเป็นผลสำเร็จก็สามารถต่อยอดเป็นองค์ความรู้หรือได้นวัตกรรมการออกแบบใหม่ ๆ การนำนวัตกรรมด้านการออกแบบมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบสินค้าพื้นถิ่นเป็นการนำองค์ความรู้หลากหลายด้านมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น การออกแบบพื้นฐาน เทคโนโลยีที่ใช้ในการออกแบบ รวมถึงบริบทอัตลักษณ์พื้นที่ของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งการพัฒนาการผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างอัตลักษณ์ให้เกิดการจดจำของผลิตภัณฑ์ การหาอัตลักษณ์เมืองเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างจุดเด่นให้กับสินค้า การจะหาอัตลักษณ์ที่แท้จริงได้นั้นผู้วิจัยจะต้องลงพื้นที่ศึกษาบริบทต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ สถาปัตยกรรมหรือสถานที่สำคัญ งานจิตรกรรม งานหัตถกรรม วิถีชีวิต ของคนในชุมชนเป็นต้น ซึ่งโครงการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเฉพาะผ้าทอโคกปรังเป็นผ้าทอที่เป็นอาชีพเสริมในชีวิตประจำวันของกลุ่มชาวบ้านในการคิดลวดลายและจำจากชุมชนอื่น ๆ มาใช้ในการพัฒนา ทำให้ผู้วิจัยเห็นทักษะการย้อม การมัด การทอ แล้วชุมชนสามารถสร้างอัตลักษณ์ให้กับชุมชนได้ ในส่วนของสินค้าไลฟ์สไตล์เป็นสินค้าที่ตอบโจทย์กลุ่มทางการตลาด ลักษณะสินค้าร่วมสมัย ซึ่งชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์นี้ได้อย่างดี แต่ขาดพื้นฐานการสร้างอัตลักษณ์จากพื้นถิ่น การออกแบบลวดลายจากอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอบนพื้นฐานทักษะของชุมชน

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยมีแนวทางพัฒนาลวดลายผ้าทอจากอัตลักษณ์พื้นถิ่นตำบลโคกปรัง ซึ่งขาดการสร้างรูปแบบที่น่าจดจำต่อผู้บริโภค และขาดรูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้า ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการพัฒนาสินค้าไลฟ์สไตล์ โดยทำคำนึงถึงทักษะด้านการตัดเย็บของชุมชน และประเมินแนวทางการตลาดเพื่อเป็นแนวทางในการยอดต่อเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของรัฐ ที่มุ่งเน้นการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์สินค้าให้กับชุมชนพื้นถิ่น

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์พื้นถิ่นชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อออกแบบลวดลายผ้าทอพื้นถิ่น และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อลวดลายผ้าทอพื้นถิ่น และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์

ระเบียบวิธีการศึกษา (Methodology)

วิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณในการดำเนินงานวิจัยตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณซึ่งมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้ [2]

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ และกลุ่มนักท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจำนวน 3 ท่าน และกลุ่มนักท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ ในเขตจังหวัดภาคกลาง จำนวน 100 คน โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้านการพัฒนาการลดสายผ้าทอจากอัตลักษณ์ชุมชน และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ที่ ลักษณะแบบสัมภาษณ์เก็บจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้กับ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ แบบสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยได้ถามแนวทางการพัฒนาลดสายผ้าทอและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรังที่ได้รับการพัฒนา

2.2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้านการประเมินลดสายผ้าทอและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและการพัฒนาลดสายผ้าทอและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรังรายด้านจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังนี้คือ นักท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม โดยสร้างเป็นแบบสอบถาม Rating scale เพื่อวัดระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ในการหาระดับความพึงพอใจ รายด้านดังนี้ ด้านการถนอมอัตลักษณ์ชุมชน ด้านการออกแบบลดสายผ้าทอ ด้านการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง ด้านการตลาดและความคุ้มค่า จากกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

2.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของคำถาม

การหาคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยได้ทำการหาความเที่ยงตรง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ในคำถามทั้งแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม รวม 30 คำถาม ซึ่งทุกคำถามได้หาค่า IOC ซึ่งได้ช่วงคะแนนระหว่าง 0.67 – 1 ทุกคำถาม โดยมีกระบวนการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัยที่ได้ตั้งไว้

2. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของคำถามโดยพิจารณาจากค่าดัชนีให้สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) วัตถุประสงค์งานวิจัย ผลผลิต และผลกระทบในงานวิจัย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

3. การหาค่าผลประเมินคำถามของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งทำการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามในเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามโดยการหาค่า IOC ซึ่งสามารถนำคำถามไปใช้ได้ โดยค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1 ทุกข้อ

4. การนำเครื่องมือในการวิจัยตรวจสอบจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยส่งตรวจสอบที่สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อตรวจสอบว่าเครื่องมือในงานวิจัยไม่ผลส่งทางด้านลบต่อกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย หมายเลขหนังสือรับรอง เลขที่ IRB-COE-018-2024

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โครงการวิจัยนี้ผู้วิจัยแบ่งการรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ส่วน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยใช้เครื่องมือ และกระบวนการในงานวิจัยดังนี้

3.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง กระบวนการพัฒนาผ้าทอในชุมชน การออกแบบลดสายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้

3.1.1 การเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลงานวิจัยจากการสังเกต จดบันทึก ถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน การเก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถามในเรื่องการถนอมอัตลักษณ์ชุมชน การพัฒนารูปแบบลดสายผ้าทอ รูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ และการตลาดกับความคุ้มค่า จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ จำนวน 100 คน

3.1.2 การเก็บข้อมูลแบบทุติยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคเอกสารทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้แก่ การศึกษานวัตกรรม การออกแบบและอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง การพัฒนาลดสายผ้าทอ รูปแบบการประเมินผลการวิจัยรายด้าน แหล่งที่มาของข้อมูลได้แก่ ห้องสมุด หนังสือเอกสารด้านการออกแบบส่วนตัว การค้นคว้าผ่านออนไลน์

3.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ การประเมินความพึงพอใจต่อลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชน โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือจากแบบสอบถามหาความพึงพอใจ แบบ Rating Scale [2] ในการประเมินความพึงพอใจรายด้าน จากกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ จำนวน 100 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี เอกสาร และการลงพื้นที่ ผู้วิจัยใช้วิธี การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารภาคทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง การพัฒนาลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์

4.2 การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์นำมาบันทึกในลักษณะบรรยาย แล้วนำมาวิเคราะห์ในการหาแนวทางการพัฒนาลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย แล้วสรุปผลเชิง สังเคราะห์

4.3 การวิเคราะห์จากแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามภาพประกอบภาพจำลอง มาวิเคราะห์แล้วหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลโดยใช้ความถี่(Frequency)

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง ที่ได้รับการพัฒนาแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจต่อลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง นำเสนอรูปแบบตารางและคำบรรยายประกอบ โดยแบ่งเกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.50 - 2.59	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการศึกษา (Research Results)

โครงการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์งานวิจัยที่ได้ตั้งไว้ดังนี้

1. ด้านการศึกษาอัตลักษณ์พื้นที่ชุมชนโคกปรังและการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการออกแบบที่เหมาะสม

1.1 การศึกษาอัตลักษณ์เพื่อหาแนวทางการออกแบบในชุมชนโคกปรัง จากการลงพื้นที่ชุมชนโคกปรังผู้วิจัยลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลจากสมาชิก และผู้นำชุมชนโคกปรัง หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 9 พบว่า ชุมชนโคกปรังเป็นชุมชนที่อพยพมาจากภาคอีสาน ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาอีสาน ประชากรในชุมชนโดยมากก็จะเป็นคนที่ภูมิลำเนาจากจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากมีเขตจังหวัดติดกับจังหวัดเพชรบูรณ์ คำว่า “โคกปรัง” มาจากคำบอกเล่าว่าบริเวณชุมชนเคยเป็นป่าต้นปรัง และเป็นที่พักระหว่างเดินทางจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังภาคกลาง และบริเวณที่ดินบริเวณชุมชนระยะเวลานั้นมีลักษณะเป็นเนินที่มีป่าต้นปรัง ทำให้ชาวบ้านและผู้สัญจรไปมาเรียกว่า “โคกปรัง” ปัจจุบัน ตำบลโคกปรัง อยู่ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีชื่อเสียงในด้านการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ เช่นการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรม การปลูกแฝก การปลูกต้นกก และใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก การทอผ้าที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชน ในการลงพื้นที่ผู้วิจัยพบว่าสิ่งที่ทำให้ลวดลายผ้า และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ เป็นที่น่าจดจำได้ จึงตั้งลักษณะ “ต้นปรัง” เพื่อให้มีแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ในการออกแบบลวดลายผ้าทอ และสินค้าไลฟ์สไตล์

1.2 การศึกษาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านการออกแบบ เพื่อใช้ในการออกแบบลวดลายผ้าทอและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ โดยผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมกราฟิกสำเร็จรูป ในการออกแบบลวดลายผ้า เพื่อส่งต่อไปยังชุมชน

2. ด้านการออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอโคกปรัง และสินค้าไลฟ์สไตล์

2.1 ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอโคกปรัง ผู้วิจัยได้วางกระบวนการขั้นตอนทั้งหมด 3 ขั้นตอน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์เกิดอัตลักษณ์และชุมชนสามารถขึ้นต้นแบบตัวอย่างได้จริง โดยมีกระบวนการขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอน ที่ 1 การตั้งคำสำคัญเป็นแนวคิดในการพัฒนาลวดลาย โดยผู้วิจัยใช้คำว่า ต้นปรัง โคกปรัง อัตลักษณ์พื้นถิ่น หลักการทางศิลปะ และการสร้างสรรค์ เป็นแนวทางในการพัฒนาลวดลาย ขั้นตอน ที่ 2 เป็นการออกแบบลวดลายผ้าทอ โดยคำนึงถึงทักษะของชุมชน โดยใช้ทักษะของผู้วิจัยในการออกแบบลวดลายผ้าทอ และการนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบที่ได้รับการพัฒนา ขั้นตอน ที่ 3 เป็นการนำลวดลายที่ได้รับการพัฒนาทำการทอให้เป็นต้นแบบ ซึ่งอธิบายกระบวนการในภาพที่ 1 (Figure 1)

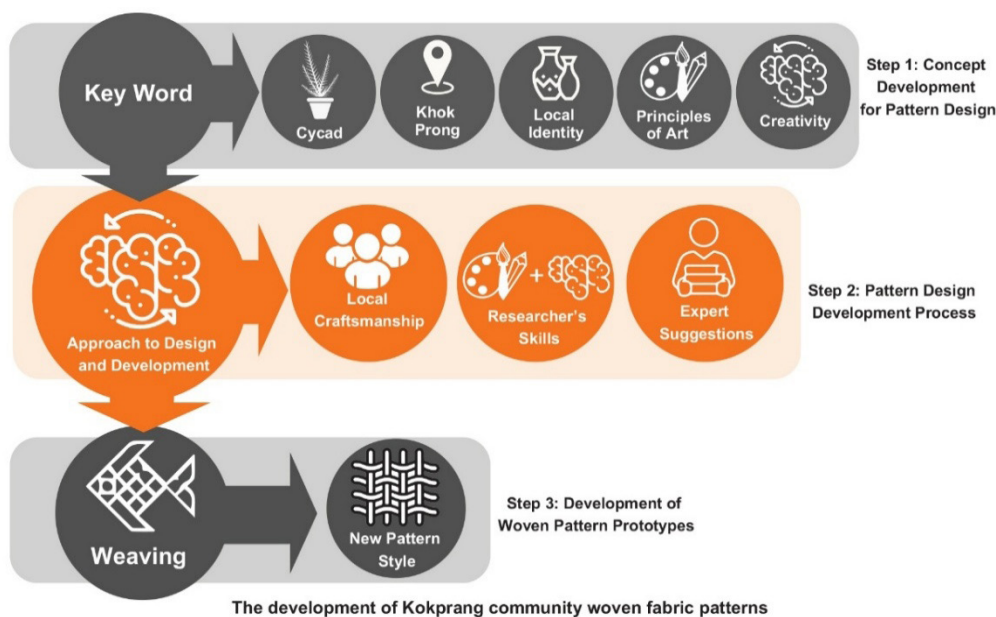

Figure 1. The Process of Developing Woven Fabric Patterns

Source : Author

2.2 การออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอโคกปรัง ในการออกแบบลวดลายผ้าทอผู้วิจัยใช้องค์ประกอบทางศิลปะในเรื่องของทัศนธาตุ และการจัดวางองค์ประกอบรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้เส้น สี จุด มาออกแบบรูปร่างองค์ประกอบรวมและใช้การรูปแบบการจัดวาง เช่น การทำซ้ำ ความต่อเนื่อง จังหวะ ขนาด มาจัดเรียงเป็นลวดลายผ้าทอ [3] ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาลวดลายผ้าทอโดยใช้แนวคิดจากรูปเรขาคณิต และรูปร่างของใบต้นปรังเป็นแนวทางในการพัฒนาลวดลายผ้าทอชุมชนโคกปรังจำนวน 3 รูปแบบ ดังตารางที่ 1 (Table 1)

Table 1. The Development of Kokprang Community Woven Fabric Patterns

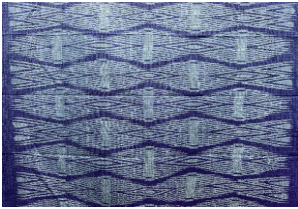
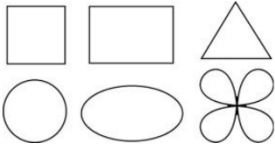
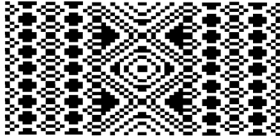
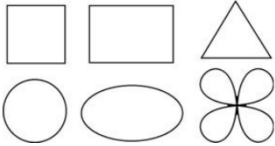
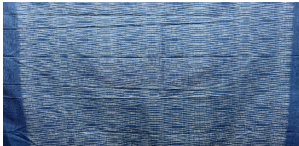
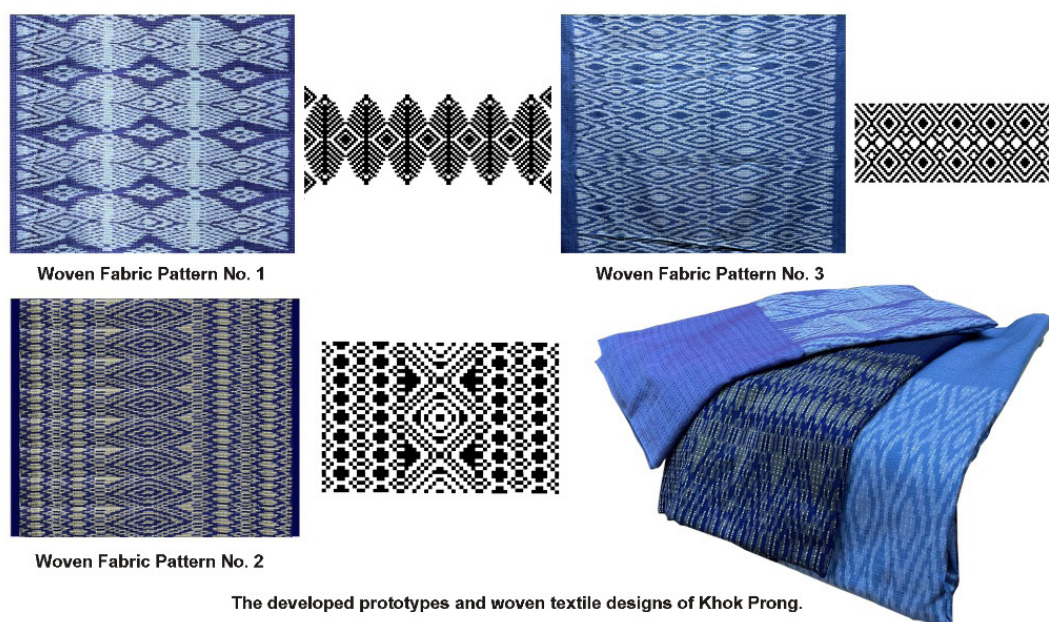
Community Identity and Artistic Expressions	Principles of Art	Conceptual Drawings	Woven Fabric Prototype
  Cycad	- Visual Elements 1. Dot 2. line - Design Theory 1. Symmetry balancing 2. Rhythm 3. repetition - Natural Shape - Geometrical Shape	 - The concept involves using the characteristics of cycad leaves to develop patterns, combined with geometric line drawings to create rhythm in the design.	 - The abstracted motifs from the original sketches should maintain a unified rhythm throughout the pattern design.

Table 1. The Development of Kokprang Community Woven Fabric Patterns (continue)

Community Identity and Artistic Expressions	Principles of Art	Conceptual Drawings	Woven Fabric Prototype
 Geometric Shapes	- Visual Elements 1. Dot 2. Line - Design Theory 1. Symmetry balancing 2. Rhythm 3. Repetition 4. Size 5. Proportion - Geometrical Shape	 - The concept of using geometric line drawings to create a sense of rhythmic continuity in design sketches.	 - The prototype has different proportions from the design sketch due to the size of the weaving loom.
 Geometric Shapes	- Visual Elements 1. Dot 2. Line - Design Theory 1. Symmetry balancing 2. Rhythm 3. Repetition 4. Size 5. Proportion - Geometrical Shape	 - The concept of using geometric line drawings to create a sense of rhythmic continuity in design sketches.	 - The prototype has different proportions from the design sketch due to the size of the weaving loom.

Remark : Author

Figure 2. Three Khok Prong Weaving Pattern Prototypes

Source : Author

จากภาพที่ 2 (Figure 2) แสดงการพัฒนาผลลวดลายผ้าทอทั้ง 3 รูปแบบที่ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาและได้ทักษะจากชุมชนในการทอ ต้นแบบผ้าทออาจมีความแตกต่างจากภาพร่างเนื่องจากความผ้าของกี่ทอผ้า

3. ด้านการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์

3.1 กระบวนการขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ในกระบวนการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ผู้วิจัยมีกระบวนการขั้นตอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การใช้คำสำคัญเป็นแนวคิดในการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ซึ่งจะเหมือนกับกระบวนการออกแบบผลลวดลายผ้าทอ ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการออกแบบ เป็นการใช้ทักษะการออกแบบของผู้วิจัยและผ่านกระบวนการของผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็นสองแนวทางคือการใช้ตัวผ้าทอเป็นวัสดุหรือการใช้วัสดุอื่นออกแบบและพัฒนาาร่วมกับผ้าทอ ซึ่งจากการวิเคราะห์ผู้วิจัยเลือกแนวทางที่สองในการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ จากภาพที่ 3 (Figure 3) เป็นแผนภาพแสดงกระบวนการขั้นตอนในการพัฒนาารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์

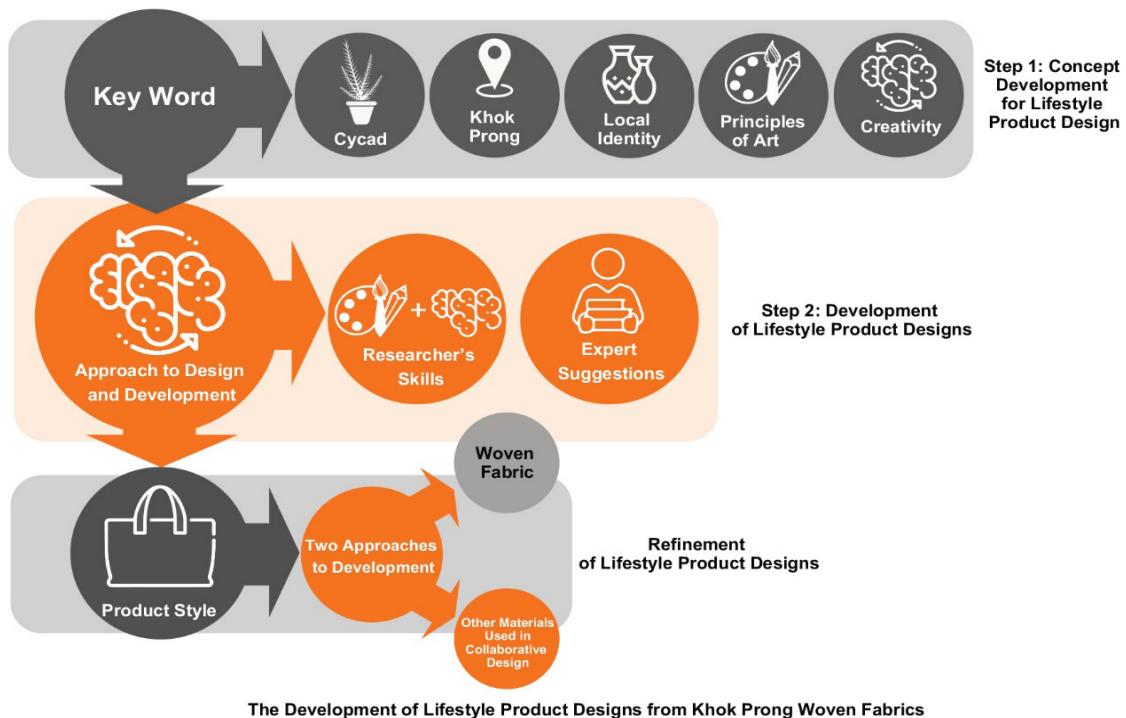

Figure 3. Development Process for Lifestyle Product Design

Source : Author

3.2 การพัฒนาารูปแบบตราสินค้า วิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาตราสินค้าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ เพื่อให้กลุ่มชุมชนผู้ผลิตสามารถเป็นที่รู้จักเมื่อสินค้าได้วางจัดจำหน่ายแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาตราสินค้าให้กับผ้าทอโคกปรัง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การพัฒนาตราสินค้าโดยใช้ตัวอักษรไทย และอักษรอังกฤษ พิมพ์คำว่า “ผ้าทอโคกปรัง” และ “Khok Prong” แสดงแหล่งที่มาของชุมชน และประเภทของสินค้าคือผ้าทอ เหตุที่ต้องใช้ตัวอักษรในการพัฒนาตราสินค้าเนื่องจาก ชุมชนยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก การใช้ตัวอักษรจะสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ตรง เร็วที่สุด และชัดเจนง่ายต่อการจดจำตราสินค้าของชุมชน ดังภาพที่ 4 (Figure 4) แสดงรูปแบบตราสินค้าที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนา

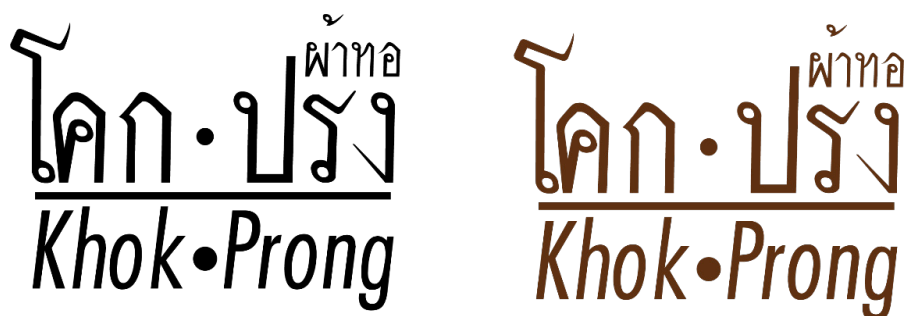

Figure 4. Lifestyle Product Brand

Source : Author

3.3 การพัฒนารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ในโครงการวิจัยนี้การพัฒนารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ อาจจะต้องใช้หลักการ การพบกัน (Socialization) การเผยแพร่ (Externalization) การบูรณาการ (Combination) การปฏิบัติร่วมกัน (Internalization) [4] กระบวนการนี้เป็นกระบวนการวิเคราะห์ที่ทักษะชุมชน วัสดุ อุปกรณ์ต่างในการพัฒนารูปแบบ โดยผู้วิจัยเลือกวัสดุประเภท กกทอ และกระดาษ จากต้นกก ในพื้นที่ชุมชนมาออกแบบและพัฒนาร่วมกับผ้าทอที่ได้รับการพัฒนา เพื่อถ่ายทอดการหาวัสดุและทำให้เห็นคุณค่ากับวัสดุท้องถิ่น โดยทักษะชุมชนที่สามารถพัฒนารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ได้ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋าต่างๆ ซึ่งชุมชนมีจักรเย็บผ้า และทักษะในการเย็บขึ้นต้นแบบกระเป๋าที่ชำนาญ ทำให้ผู้วิจัยได้นำกระบวนการออกแบบกระเป๋า มาเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเริ่มจากการทำภาพระดมความคิด คัดเลือกภาพสินค้า การทำภาพเพื่อการผลิต การขึ้นต้นแบบผลิตภัณฑ์ ดังภาพที่ 5 (Figure 5)

Figure 5. Ideation Sketching

Source : Author

3.4 การวิเคราะห์รูปแบบภาพร่างเพื่อการผลิต ในการพัฒนาสินค้าไลฟ์สไตล์ผู้วิจัยได้ ทำการวิเคราะห์รูปแบบจาก กลุ่มชุมชนโดยการคัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ทักษะของชุมชนเป็นหลักทั้งนี้ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และจะส่งผลต่อการขึ้นต้นแบบผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้กลุ่มชุมชนได้ทำการคัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์จำนวน 5 รูปแบบ ดังภาพที่ 6 (Figure 6)

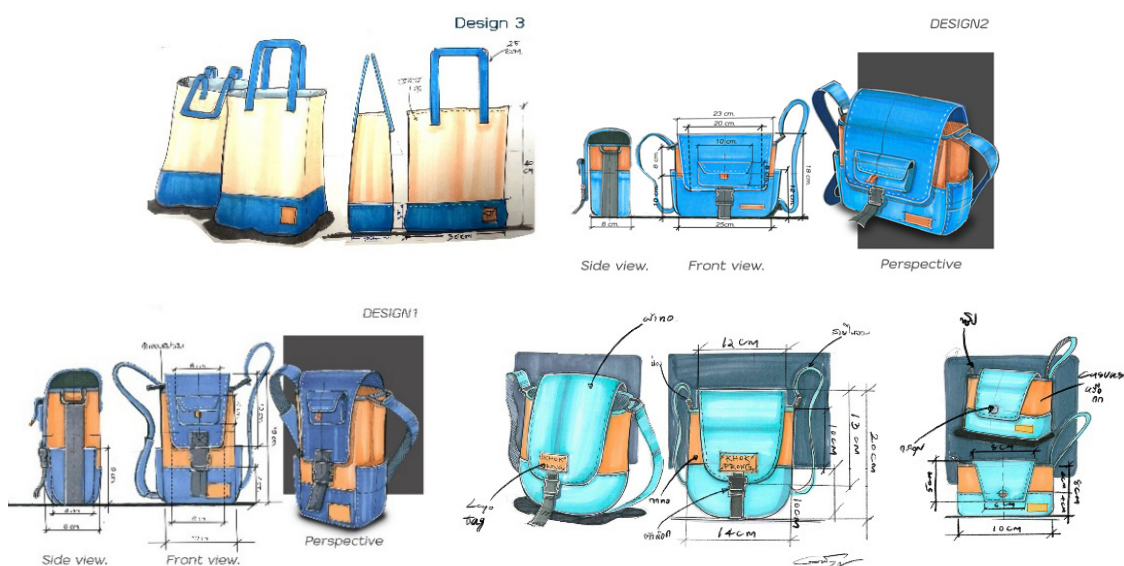

Figure 6. Selected Ideation Sketches for Prototype Development

Source : Author

3.5 การขึ้นต้นแบบผลิตภัณฑ์จากกระบวนการวิเคราะห์ภาพร่างเพื่อการผลิต ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกรูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ ประเภทกระเป๋าจากทักษะชุมชนโคกปรัง โดยทำการจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ 5 รูปแบบ ดังภาพที่ 7 (Figure 7)

Figure 7. Three Lifestyle Product Prototypes from Khok Prong Woven Fabrics

Source : Author

4. ด้านการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบผ้าทอโคกปรัง และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์

ในโครงการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจกับกลุ่มนักท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบูรณ์, นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ จำนวน 100 คน โดยประเมินรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการถอดอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง 2. ด้านการออกแบบลวดลายผ้าทอชุมชนโคกปรัง 3. ด้านการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ 4. ด้านการตลาดและความคุ้มค่า ดังตารางที่ 2 (Table 2) ผลประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างรายด้าน

Table 2. Analysis of the Sample Group's Satisfaction Levels by Individual Aspects.

Survey Questions	$\bar{X}$ MEAN	Standard Deviation (S.D.)	Level of Satisfaction
1. Aspect of Interpreting the Identity of Khok Prong Community	4.70	.21	Most Appropriate
1.1 Incorporating Community Identity into Pattern Design	4.70	.60	Most Appropriate
1.2 Integrating Community Identity into the Design of Lifestyle Products	5.00	.66	Most Appropriate
1.3 Integrating Community Identity into Branding	4.63	.64	Most Appropriate
1.4 Interpreting Local Identity as a Foundation for Design Thinking	4.50	.53	Most Appropriate
2. Pattern Design in Khok Prong Community Weaving	4.53	.05	Most Appropriate
2.1 The woven fabric patterns exhibit continuity, rhythm, and repetition, which are interrelated in the design process.	4.63	.64	Most Appropriate
2.2 The woven fabric patterns are well-suited to the local community identity.	4.50	.53	Most Appropriate

Table 2. Analysis of the Sample Group's Satisfaction Levels by Individual Aspects. (continue)

Survey Questions	$\bar{X}$ MEAN	Standard Deviation (S.D.)	Level of Satisfaction
2.3 The woven fabric patterns can be further developed into other products.	4.50	.53	Most Appropriate
2.4 The woven fabric patterns feature color usage that is appropriate to the design.	4.50	.53	Most Appropriate
2.5 Woven fabric patterns combine the skills of communities and designers.	4.55	.54	Most Appropriate
3. In terms of product design from Kokprang community woven fabrics	4.59	.10	Most Appropriate
3.1 In terms of beauty	4.55	.05	Most Appropriate
- The use of colors on the products is appropriate for the Kokprang community.	4.50	.53	Most Appropriate
- The selection of materials and product decorations are appropriate for the Kokprang community woven fabric.	4.63	.61	Most Appropriate
- The use of design concepts is appropriate for the product design being developed.	4.52	.56	Most Appropriate
3.2 In terms of utility and usability	4.72	.02	Most Appropriate
- The product has various utility models suitable for the product being developed.	4.75	.43	Most Appropriate
- The product is of a suitable size for the user.	4.70	.50	Most Appropriate
- The product has a suitable usage pattern.	4.75	.43	Most Appropriate
- Product materials are durable and suitable for use.	4.70	.50	Most Appropriate
3.3 In terms of maintenance and repair.	4.52	.03	Most Appropriate
- The developed products are easy to maintain.	4.50	.33	Most Appropriate
- The developed products are easily repairable.	4.55	.43	Most Appropriate
4. Marketing and value for money	4.71	.02	Most Appropriate
4.1 Product development that meets user groups	4.70	.50	Most Appropriate
4.2 The product logo is consistent with the product.	4.75	.43	Most Appropriate
4.3 There is a possibility of marketing.	4.70	.50	Most Appropriate
Sum of satisfaction in all 4 dimensions	4.63	.08	Most Appropriate

Remark : Author

จากตารางที่ 2 (Table 2) แสดงผลการประเมินความพึงพอใจรายด้าน ซึ่งได้ผลการประเมินความพึงพอใจดังนี้ ด้านการตลาดและความคุ้มค่า ค่าเฉลี่ย 4.71 ด้านการถอดอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง ค่าเฉลี่ย 4.70 ด้านการออกแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ค่าเฉลี่ย 4.59 ด้านการออกแบบลวดลายจากอัตลักษณ์ชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.53 ซึ่งผลรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ย 4.63 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

5. ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ต่อรูปแบบลวดลายผ้า และสินค้าไลฟ์สไตล์

5.1 ด้านการวิเคราะห์และพัฒนาอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ แนวทาง แนวคิด เพื่อใช้ในการพัฒนาลวดลายผ้าทอ และผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์

- การถอดอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านมีความเห็นสอดคล้องกับผู้วิจัยการใช้นั้นปรังที่เป็นชื่อของชุมชนมาถอดอัตลักษณ์ และนำมาพัฒนาเป็นลวดลายผ้าทอและการใช้ทักษะของกลุ่มชุมชนด้านการตัดเย็บในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์

5.2 การวิเคราะห์และแนวทางการออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอโคกปรัง และการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์

- การออกแบบลวดลายผ้าทอ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับลวดลายผ้าที่ได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับรูปแบบที่ได้รับการพัฒนาคือการนำอัตลักษณ์ชุมชน ต้นปรัง มาผสมผสานกับรูปทรงเรขาคณิต ในส่วนของรูปแบบผลิตภัณฑ์ก็สามารถพัฒนาได้อยู่ใน ระดับดี ถึง ดีมาก โดยนำผ้าทอมาใช้กับวัสดุท้องถิ่นอื่น

5.3 ด้านการตั้งอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ มาใช้ในการพัฒนาลวดลายผ้าทอ และผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์

- กระบวนการออกแบบลวดลายผ้าทอต้นปรังมาผสมผสานกับรูปทรงเรขาคณิต มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ชุมชน รวมถึงนำทักษะของชุมชนมาออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าให้กับชุมชน การใช้วัสดุอื่นมาร่วมออกแบบซึ่งทั้งหมดผู้ทรงคุณวุฒิมีความสอดคล้องในแนวทางเดียวกับผู้วิจัย

5.4 ด้านการวิเคราะห์และต่อยอดลวดลายผ้าทอและผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ ชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ แนวทางการตลาด แนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ความสอดคล้องทางวัฒนธรรม

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ที่ได้รับการพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญมองว่ามีความคุ้มค่า แต่หากผลิตภัณฑ์ต้องวางในจุดที่นักท่องเที่ยวผ่านเป็นจำนวนมาก มีสถานที่จัดจำหน่าย และมีการทำสื่อประชาสัมพันธ์ การนำเสนอทางการตลาดโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีด้านการออกแบบมาช่วยส่งเสริมการขาย และทำตลาดออนไลน์เพื่อกระตุ้นความคุ้นเคยและกระตุ้นให้มาเที่ยวในชุมชนโคกปรัง และจังหวัดเพชรบูรณ์ของผู้พบเห็น

สรุปและการอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

1. สรุปผลการวิจัย

ในโครงการวิจัยนี้ผู้ได้วิเคราะห์ผลการวิจัยและสรุปผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1.1 ด้านการศึกษาอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่นชุมชนโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาลวดลายผ้าทอและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ สรุปได้ว่า ชุมชนโคกปรังเป็นชุมชนที่ประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนอพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วมาตั้งรกรากทำมาหากินด้านการเกษตร ผู้วิจัยจึงใช้คำว่าบอกเล่าในชุมชนจากการลงพื้นที่ในเรื่อง ตำบลโคกปรังเคยเป็นจุดแวะในการพักระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ซึ่งจะเรียกบริเวณชุมชนว่า ป่าปรัง ผู้วิจัยจึงนำต้นปรังเป็นอัตลักษณ์ในการพัฒนาลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ซึ่งผู้วิจัยคำนึงถึงทักษะด้านการทอ และทักษะพื้นฐานด้านการตัดเย็บเดิมของกลุ่มชุมชน

1.2 ด้านการออกแบบลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์

1.2.1 การออกแบบลวดลายผ้าทอชุมชนโคกปรัง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์อัตลักษณ์ชุมชนโคกปรังโดยนำต้นปรังมาพัฒนาให้เป็นลวดลายผ้าทอ ร่วมกับรูปทรงเรขาคณิตโดยใช้หลักองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ลวดลายผ้าทอทั้งหมด 3 ลวดลาย และทำการทอเพื่อทำให้ชุมชนเกิดทักษะด้านการพัฒนาลวดลาย

1.2.2 การออกแบบพัฒนารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ในการพัฒนารูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ผู้วิจัยหาแนวทางในการออกแบบโดยมีทักษะของกลุ่มชุมชนเป็นหลัก และการนำผ้าทอที่ได้รับการพัฒนามาออกแบบร่วมกับ กทอ และกระดาษจากต้นทอ ผ่านกระบวนการขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้ต้นแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ จำนวน 5 รูปแบบ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตราสินค้าให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความจดจำให้กับกลุ่มเป้าหมาย

1.3 ด้านการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบลวดลายผ้าทอ และรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ซึ่งผู้วิจัยได้ แบ่งรายด้าน 4 ด้าน ในการหาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ นักออกแบบ และผู้สนใจด้านการออกแบบ จำนวน 100 คน พบว่าด้านการตลาดและความคุ้มค่า ค่าเฉลี่ย 4.71, ด้านการถอดอัตลักษณ์ชุมชนโคกปรัง ค่าเฉลี่ย 4.70, ด้านการออกแบบสินค้าไลฟ์สไตล์ ค่าเฉลี่ย 4.59, ด้านการออกแบบลวดลายจากอัตลักษณ์ชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.53 ซึ่งผลรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ย 4.63 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2. การอภิปรายผลการวิจัย

ในโครงการวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์นวัตกรรมออกแบบและอัตลักษณ์ชุมชนพัฒนาลวดลายผ้าทอบ้านโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์สู่การพัฒนาสินค้าไลฟ์สไตล์เพื่อยกระดับและส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าชุมชน ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ การใช้นวัตกรรมด้านการออกแบบและอัตลักษณ์ชุมชนเป็นแนวทางในการพัฒนาลวดลายผ้าทอและสินค้าไลฟ์สไตล์ การออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอโคกปรังและสินค้าไลฟ์สไตล์ การประเมินรูปแบบลวดลายผ้าทอโคกปรังและรูปแบบสินค้าไลฟ์สไตล์จากผ้าทอโคกปรัง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน เชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ซึ่งได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้ ด้านการใช้นวัตกรรมด้านการออกแบบและอัตลักษณ์ชุมชน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการออกแบบลวดลายผ้าและผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ต่างๆ ที่ช่วยให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ และสามารถทำให้ชุมชนทำงานได้ง่ายขึ้น [5] ในส่วนของอัตลักษณ์ได้จากการลงพื้นที่ศึกษาหาข้อมูลในชุมชนซึ่งผู้วิจัยได้นำอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่คนในชุมชนพูดและนึกถึงคือต้นปรัง เนื่องจากบริเวณของชุมชนในอดีตเป็นป่าต้นปรังใช้สำหรับเป็นจุดแวะการเดินทางในอดีต ทำให้ผู้วิจัยนำต้นปรังไปทำการออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอ ด้านการออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าทอผู้วิจัยใช้ คำสำคัญ (Keyword) เป็นแนวคิดในการพัฒนารูปแบบลวดลายต่างๆ ทั้งหมด 3 ลวดลาย ในส่วนของการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ผู้วิจัยได้คำนึงถึงทักษะของชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จึงออกแบบและพัฒนาเป็นกระเป๋าประเภทต่างๆ จำนวน 5 รูปแบบ ตามทักษะของชุมชน [6-7] ซึ่งได้ผลการประเมินความพึงพอใจดังนี้ ในด้านการประเมินผลความพึงพอใจของลวดลายผ้าทอโคกปรัง และรูปแบบผลิตภัณฑ์สินค้าไลฟ์สไตล์ ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อทั้งหมด 4 ด้าน และได้ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจได้แก่ ด้านการตลาดและความคุ้มค่าระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.71 ระดับความพึงพอใจเหมาะสมมากที่สุด ด้านการถอดอัตลักษณ์พื้นที่ชุมชน ระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.70 ระดับความพึงพอใจเหมาะสมมากที่สุด ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอชุมชนโคกปรัง ระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.59 ระดับความพึงพอใจเหมาะสมมากที่สุด และด้านการออกแบบลวดลายผ้าทอในชุมชนโคกปรัง ระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.53 ระดับความพึงพอใจเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งภาพรวมของระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.63 ระดับความพึงพอใจเหมาะสมมากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

ผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ที่จัดสรรทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่คอยช่วยเหลือประสานงานด้านต่างๆ เช่น การขอรับรองจริยธรรมในมนุษย์ในงานวิจัย ด้านงบประมาณต่างๆ ขอขอบคุณพี่ปราณี มุ่งลือ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 และพี่สมภรณ์ แผลงเดช ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9 ตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่สละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือและผลงานออกแบบในงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง (References)

- [1] Tangcharoen, W. (2001). *History of art and design*. E&IQ Press.
- [2] Sutsang, N. (2005). *Industrial design research*. O.S. Printing.
- [3] Nimsamer, C. (2010). *Composition of art*. Amarin Publishing.
- [4] Vanichakorn, A. (2016). *Otop design*. Chulalongkorn University Press.
- [5] Yathongchai, C., & Yathongchai, W. (2022). Development of textile design program for creating and continuation of Thai fabric wisdom. *Journal of Research Unit on Science, Technology and Environment for Learning*, 13(2), 198–213. <https://doi.org/10.14456/jstel.2022.15> (In Thai)
- [6] Burapajetana, J. (2023). Cultural product development: Yok Dok woven textiles of Lum Poon. *Journal of Fine Arts Research and Applied Arts*, 10(1), 111–125. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/arts/article/view/266483/178900> (In Thai)
- [7] Rampoengchit, R., & Soloth, A. (2021). Souvenir product development of Sukhothai local sewing and craft of Khao Kaew Srisomboon Community Enterprise, Sukhothai Province. *Journal of Research for Area-Based Development*, 13(4), 268–278. (In Thai)